

Vergaderjaar 2007–2008

28 089

Gezondheid en milieu

Nr. 21

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN, WIJKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2008

Hierbij reageer ik op de brief van de algemene commissie voor Wonen, Wijken en Integratie van 26 juni 2008 (08-WWI-B-032) waarin hij mij verzoekt een kabinetsreactie op het RIVM-rapport «Chronische blootstelling aan koolmonoxide» naar de Kamer te zenden.

Tevens kom ik in deze brief terug op de twee toezeggingen die ik heb gedaan tijdens het algemeen overleg van 2 juli 2008 over de Nationale Aanpak Gezondheid en Milieu en de kabinetsvisie binnenmilieu basisscholen (28 089/31 200 VIII, nr. 20). Deze toezeggingen zijn:

- o de Rijksbouwmeester om advies te vragen over de bouwtechnische eisen aan toekomstige schoolgebouwen in het licht van klimaatverandering in relatie tot het binnenmilieu en de mogelijke consequenties hiervan voor het Bouwbesluit en de financiële consequenties hiervan. De Kamer zal na het zomerreces 2008 worden ingelicht over de tijdsplanning van dit advies.
- o de Kamer voor het einde van het zomerreces 2008 te informeren over de regelgeving omtrent noodgebouwen voor scholen in relatie tot het binnenmilieu.

RIVM-rapport «Chronische blootstelling aan koolmonoxide»

Recent is het RIVM-rapport «Chronische blootstelling aan koolmonoxide» verschenen, dat in opdracht van de VROM-inspectie is opgesteld. Het RIVM concludeert dat slecht onderhouden en open-verbrandingstoestellen in woningen leiden tot blootstelling aan koolmonoxide. Uit de ongevallenstatistiek blijkt dat er jaarlijks in verblijfsruimten, waaronder die van woningen, als gevolg van koolmonoxidevergiftiging enkele tientallen tot honderden gevallen van koolmonoxidevergiftiging plaatsvinden en er ongeveer 8–12 doden vallen. Chronische vergiftiging door lage concentraties koolmonoxide is ook een groot probleem vanwege het aantal betrokkenen en ook de klachten die variëren van moeheid, slaperigheid en hoofdpijn tot verminderde lichamelijke en mentale prestaties. In Nederland bestaat geen registratie van dit soort problemen maar uit een beperkt

aantal lopende onderzoeken van de GGD blijkt dat vooral in de onderzochte woningen met open verbrandingstoestellen koolmonoxide wordt aangetoond.

Ik beschouw het RIVM-rapport als een ondersteuning van mijn beleid. In mijn brief van 2 januari 2008 over de gezondheidskundige kwaliteit van woningen (30 535/28 325, nr. 14) en tijdens het Algemeen Overleg op 3 april jl. naar aanleiding van (28 325, nr. 78) die brief, heb ik aangegeven erop in te zetten dat afvoerloze geisers en andere openverbrandingstoestellen die koolmonoxidevergiftiging kunnen veroorzaken, niet meer in nieuwe situaties in woningen worden toegepast, in de bestaande situaties versneld worden vervangen door zogenoemde gesloten toestellen en tot het moment van vervanging goed worden onderhouden.

Advies van de Rijksbouwmeester over de eisen aan toekomstige schoolgebouwen in het licht van klimaatverandering

Ik heb het verzoek gedaan aan de Rijksbouwmeester mij te adviseren over toekomstige scholenbouw, waaronder klimaatbestendige bouw van scholen in relatie tot het binnenmilieu en de mogelijke consequenties hiervan voor de (bouw)regelgeving en bekostiging van basisscholen. Een afschrift van deze aanvraag treft u hierbij aan.¹

Regelgeving omtrent noodgebouwen voor scholen in relatie tot het binnenmilieu

In het Bouwbesluit zijn bouwtechnische eisen gesteld aan tijdelijke bouwwerken; noodgebouwen voor scholen vallen onder die categorie.

Bij de *nieuwbouw* van tijdelijke bouwwerken, niet zijnde een woonkeet, wordt ingevolge art. 45 van de Woningwet de instandhoudingvergunning geregeld. Dit is in feite een «gewone» bouwvergunning, zij het dat daarin een termijn is opgenomen na het verstrijken waarvan het bouwwerk op die plek niet langer in stand mag worden gehouden. Deze termijn is gerefereerd aan de bij het bestemmingsplan bepaalde duur van de bestemming. Het Bouwbesluit 2003 stelt gemiddeld genomen minder zware eisen aan tijdelijke bouwwerken dan aan permanente nieuwe bouwwerken, vanwege het feit dat tijdelijke bouwwerken bedoeld zijn als noodoplossingen en niet bedoeld zijn om langdurig te (be)staan. Om die reden is het uitgangspunt van het Bouwbesluit 2003 dat tijdelijke bouwwerken tenminste dienen te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan bestaande bouwwerken, tenzij anders aangegeven (art. 1.11 en 1.12 Bouwbesluit 2003). Dit leidt ertoe dat voor bruikbaarheidsaspecten de voorschriften voor bestaande bouw gelden, maar voor aspecten die wezenlijk zijn voor de (brand)veiligheid e.d. veelal de nieuwbouweis of een eis die lager is dan het niveau voor nieuwbouw, maar hoger dan het niveau voor bestaande bouw. Voor de eisen voor luchtverversing zijn dergelijke hogere eisen niet genoemd.

Van een tijdelijk bouwwerk is de rechthebbende na het verstrijken van de in de bouwvergunning gestelde termijn gehouden het bouwwerk hetzij te slopen, hetzij het terstond in overeenstemming te brengen met de van toepassing zijnde voorschriften voor nieuwbouw.

Bij het *verplaatsen* van tijdelijke bouwwerken naar een andere locatie dient er een nieuwe bouwvergunning te worden aangevraagd. Eén van de huidige toetsingsgronden is dan het voldoen aan de bouwtechnische voorschriften van het Bouwbesluit. Uitgangspunt hierbij blijft de oorspronkelijk verleende vergunning voor de eerdere locatie. Er kunnen zich dan 3 situaties voordoen:

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

1. Indien het tijdelijke gebouw na verplaatsing een permanent gebouw wordt, dient het na verplaatsing te voldoen aan de eisen voor een (nieuw) te bouwen gebouw met een onderwijsfunctie.
2. Een tijdelijk bouwwerk dat na verplaatsing een tijdelijk bouwwerk blijft en in een ongewijzigde samenstelling weer wordt opgericht, voldoet tenminste aan de eisen voor bestaande bouw. In de praktijk zal dit het niveau zijn dat gold bij het verkrijgen van de bouwvergunning voor de eerdere locatie, aangezien de samenstelling niet is gewijzigd.
3. Het is denkbaar dat een gebouw waarvoor een tijdelijke bouwvergunning is verleend niet in zijn geheel maar in delen wordt verplaatst. Wordt het gebouw gedemonteerd en op de plaats weer exact in de oorspronkelijke vorm met een tijdelijke bouwvergunning gemonteerd, dan blijft sprake van een verplaatsen van een tijdelijk bouwwerk als bedoeld in het Bouwbesluit 2003. Worden er bij het monteren wijzigingen aangebracht, dan zijn deze wijzigingen verbouwingen. Wordt bij het monteren het gebouw op een *andere* wijze in elkaar gezet dan het oorspronkelijke gebouw, dan is *geen* sprake meer van het verplaatsen van een bestaand bouwwerk. Als bijvoorbeeld een voorziening of een (vlucht)route als gevolg van de nieuwe samenstelling van units wijzigt, gelden voor dat aspect de nieuwbouweisen.

Bij brief van 29 april 2008 heb ik op u de hoogte gesteld van de planning van de herziening van het Bouwbesluit 2003 (Kamerstukken II 2007–2008, 28 325, nr. 79). Conform de planning is op 15 juli 2008 een zo volledig mogelijk ambtelijk werkdocument van voorgenomen wijzigingen van het Bouwbesluit 2003 op de VROM-site geplaatst, waarin dereguleringsvoorstellen zijn verwerkt, alsmede door marktpartijen en andere overheden gewenste wijzigingen. In dat ambtelijk werkdocument zijn op ruimteniveau, i.c. het klaslokaal, ten aanzien van de vereiste ventilatiecapaciteit geen verschillen tussen de bestaande schoolgebouwen en de nieuw te bouwen schoolgebouwen.

De voorschriften voor tijdelijke bouwwerken zijn uitsluitend bedoeld om tijdelijk gebruik van noodwoningen of noodgebouwen mogelijk te maken. De voorschriften zijn niet bedoeld om op een goedkope manier gebouwen of woningen neer te zetten die in een permanente behoefte voorzien. Als een tijdelijk bouwwerk de vergunde maximale instandhoudingstermijn heeft overschreden, heeft de eigenaar de mogelijkheid om een bouwvergunning aan te vragen waarmee het gebouw kan worden omgezet in een permanent bouwwerk. In dat geval zijn de voorschriften voor nieuwbouw van toepassing. Gemeenten dienen toe te zien op naleving hiervan. Overigens kunnen gemeenten op grond van hun bouwverordening bij bepaalde (tijdelijke en permanente) gebouwen aanvullende installatietechnische of gebruikseisen stellen.

Om eventuele onduidelijkheden in de uitleg van de op tijdelijke bouwwerken van toepassing zijnde voorschriften te vermijden, ben ik voornemens expliciet te regelen dat een tijdelijk bouwwerk na het verstrijken van de in de bouwvergunning genoemde termijn en indien het niet wordt gesloopt of verplaatst, moet voldoen aan de voorschriften voor een (nieuw) te bouwen bouwwerk, met een mogelijke ontheffing overeenkomstig paragraaf 1.5 van het Bouwbesluit 2003.

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
C. P. Vogelaar